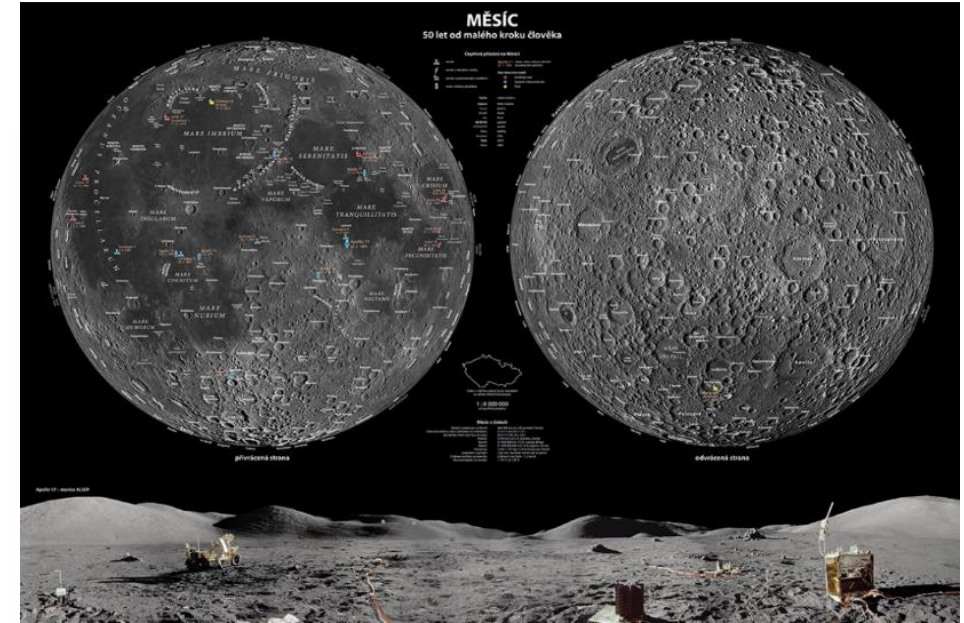
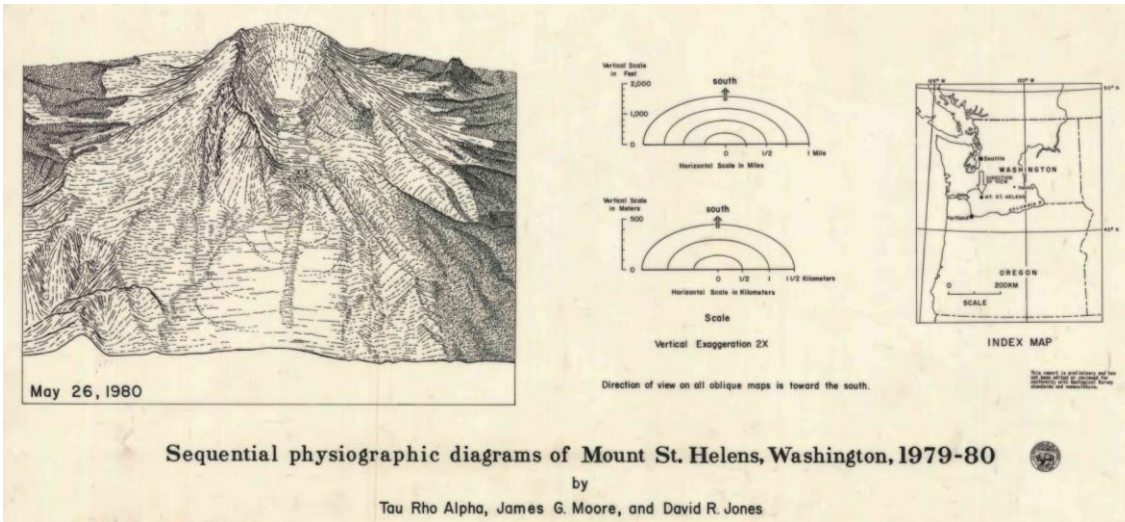

Citování (nejen) kartografických dokumentů

Mgr. Michaela Alijonov Hametová, Knihovna geografie,
Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

Kartografický dokument?

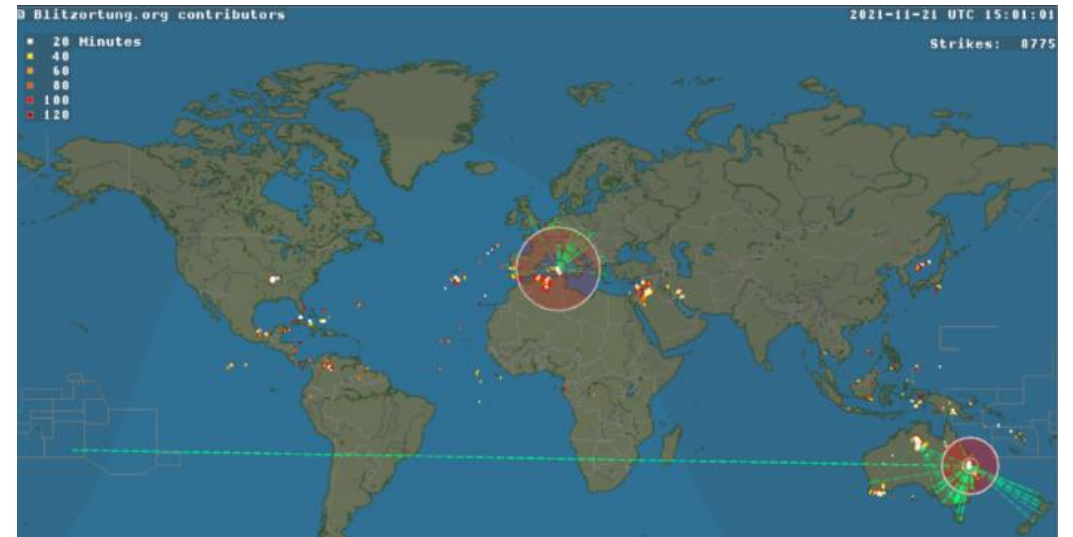
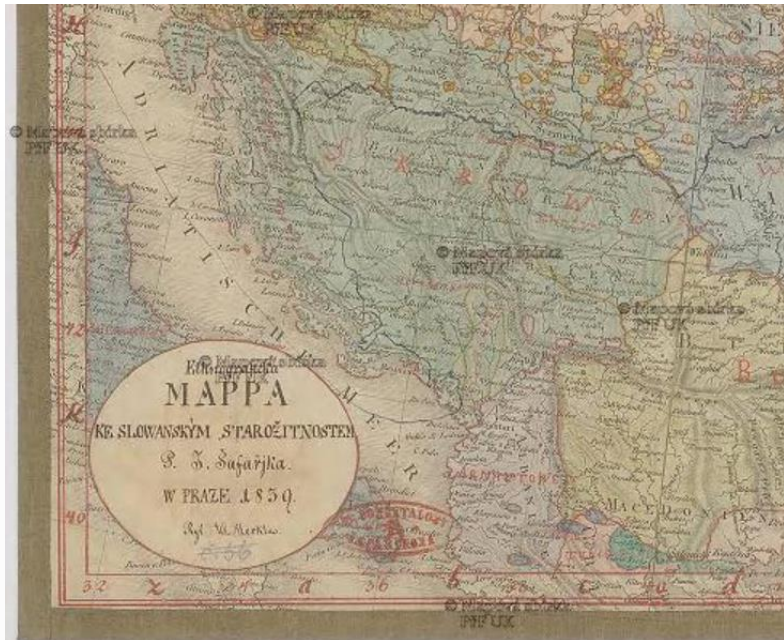

- Velmi široké označení

- Norma „*Názvosloví v geodézii a kartografii*“
ČSN 73 0401 - kartografické dílo
- = *Výsledek kartografického znázornění zemského povrchu, kosmu, kosmických těles nebo jejich částí, objektů, jevů a jejich vztahů na nich spolu s textovými a jinými (např. obrazovými) doplňky; je to např. mapa, mapový atlas, glóbus.*
- *Poznámka: Tento název zahrnuje všechny druhy kartografických výrobků. (Názvosloví, 1990)*

Jakýkoli kartografický dokument může být digitální

- přirozeně digitální

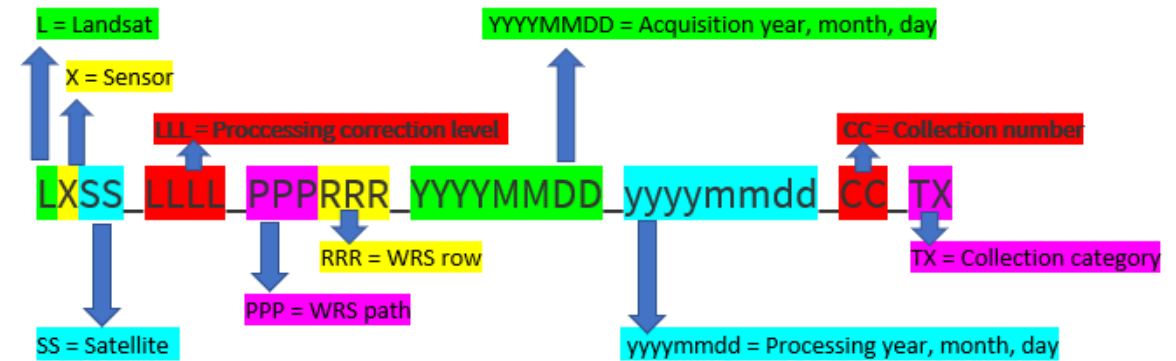

- digitalizované

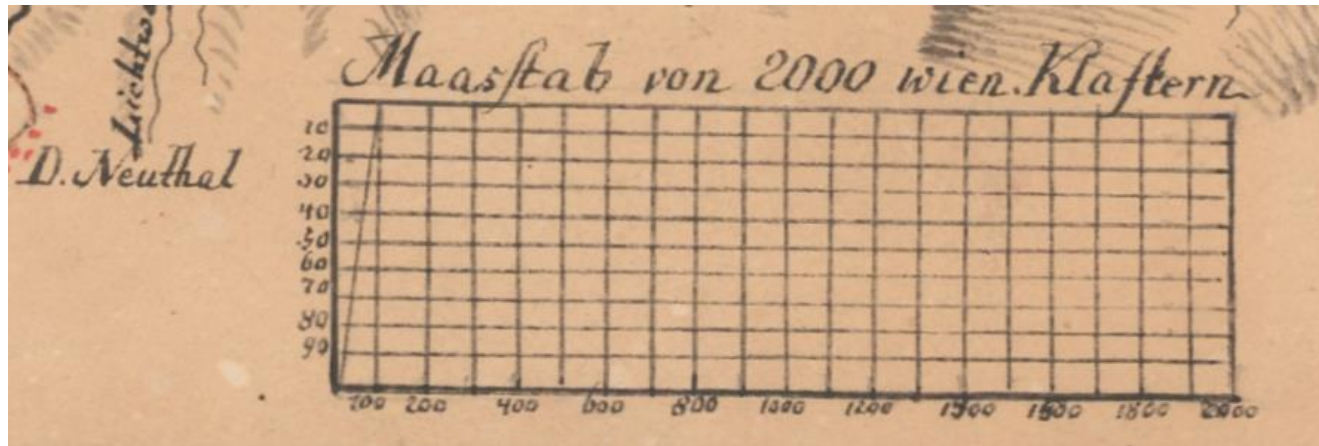
Specifika při tvorbě citací...

- rozměr
 - měřítko
 - specifické informace (název snímku, charakteristiky senzorů, fyzické provedení...)
 - u vzácných dokumentů – jejich fyzické umístění
-
- Princip know your audience – přizpůsobit citaci „publiku“.

Naming convention - Landsat Collections Level-1 scenes

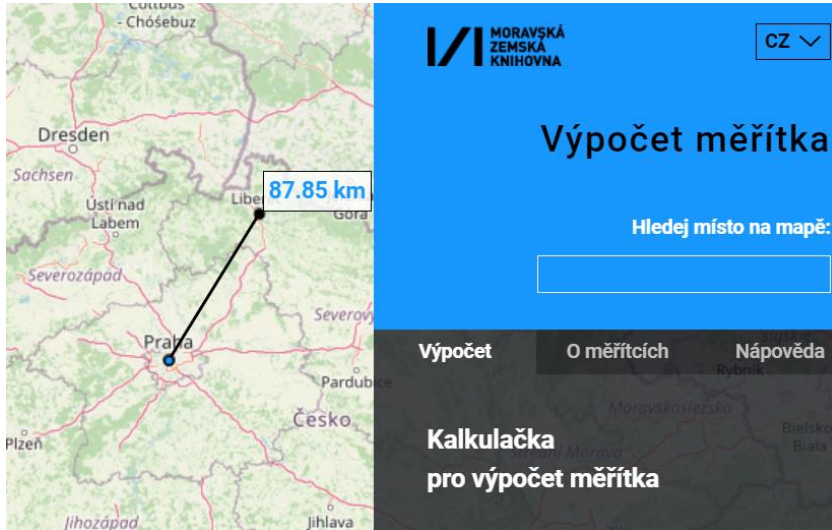

Nejčastější problémy

- O jaký dokument se jedná (samostatná mapa, mapa jako součást knihy, faksimile, letecký snímek?)
- Neznámé údaje
- Údaje známé x nesrozumitelné
- Podceněná x přeceněná důležitost údajů

Řešení problémů

- Podceněná x přeceněná důležitost údajů
Kdo bude číst citace?

- O jaký dokument se jedná

Citování kartografických dokumentů – ISBN 978-80-7050-744-5. /
Norma ČSN 73 0401 – Názvosloví v geodézii a kartografii

- Neznámé údaje

chybí-li měřítko - <http://scale-calculator.mzk.cz/>
- <https://mapanalyst.org/>

chybí-li rozměr - <https://www.mapsinternational.co.uk/scale-buddy>

- Údaje známé x nesrozumitelné

Certifikovaná metodika pro katalogizaci kartografických dokumentů podle RDA (Eva Novotná)

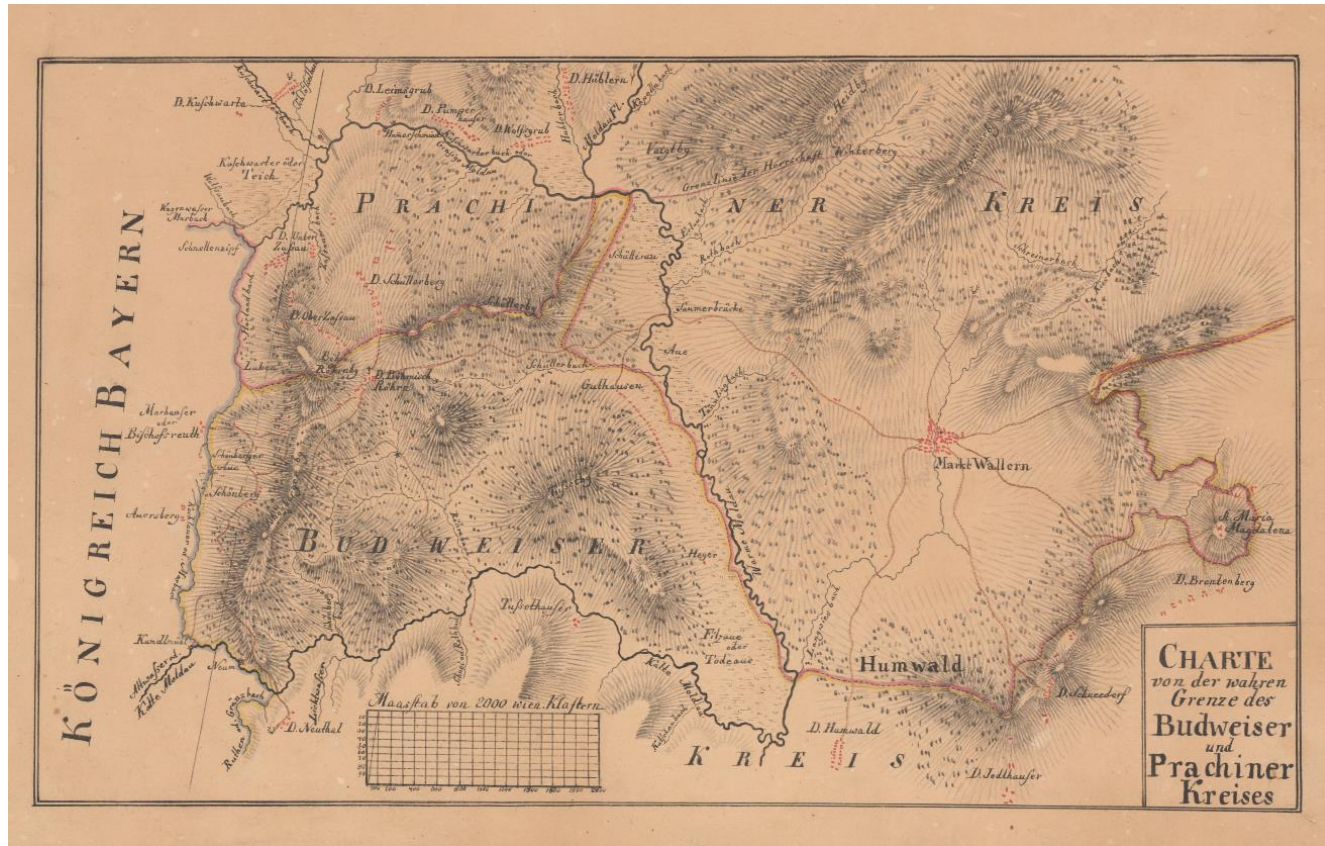
http://web.natur.cuni.cz/gis/temap/images/dokumenty/def_met_RDA_new_2014.pdf (Terminologie i fyzický popis apod.)

Citační styly

- Chicago style – ve společenských vědách (univerzální)
- IEEE style (Institute of Electrical and Electronics Engineers) – v technických oborech
- ISO 690 – univerzální norma / nejčastější v ČR

Rukopisná mapa

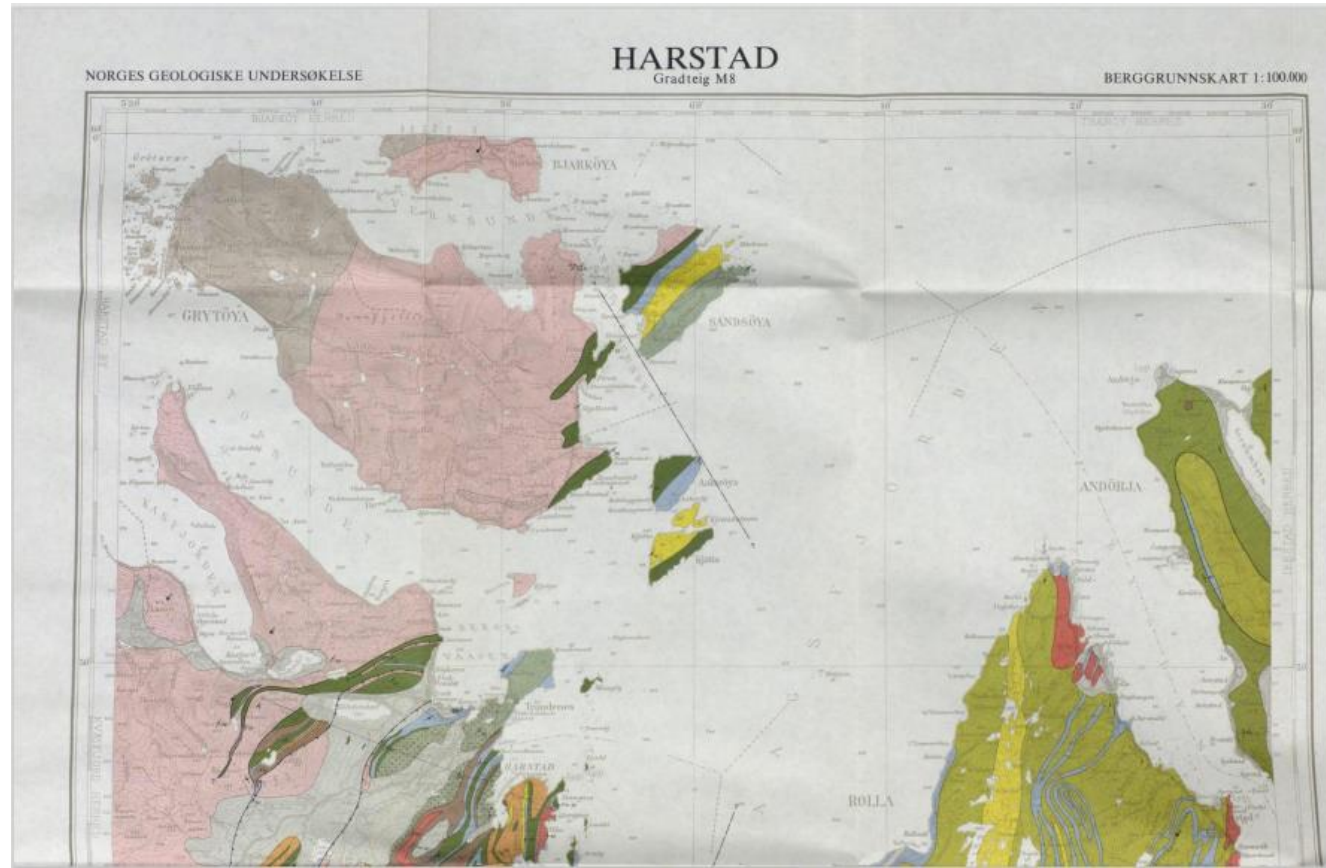
- **ISO 690:2011**

KREIBICH, František Jakub Jindřich. *Charte von der wahren Grenze des Budweiser und Prachiger Kreises*. Rukopisná mapa. Měřítko 1 : 72 900. [1818?]. Uloženo v Mapové sbírce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Signatura D1/133/15, přír. č. 15/14656.

- **ISO 690:2021**

KREIBICH, František Jakub Jindřich. *Charte von der wahren Grenze des Budweiser und Prachiger Kreises*. Rukopisná mapa. Měřítko 1 : 72 900. [1818?]. **160,50 mm × 280,00 mm**. Uloženo v Mapové sbírce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy. Signatura D1/133/15, přír. č. 15/14656.

Mapa v knize

- **ISO 690:2011**

Harstadt. Měřítko 1 : 100 000. In: GUSTAVSON, Magne. Harstadt: Beskrivelse til det berggrunnsgeologiske gradteigskart. Oslo: Universitetsforlaget, 1974. ISBN 82-00-31339-5. Mapa na konci knihy jako příloha pod označením M 8. Dostupné také z:http://www.ngu.no/filearchive/NGUPublikasjoner/NGUnr_309_Skrifter_14.pdf.

- **ISO 690:2021**

Harstadt. Měřítko 1 : 100 000. **700 mm × 500 mm.** In: GUSTAVSON, Magne. Harstadt: Beskrivelse til det berggrunnsgeologiske gradteigskart. **M 8 – 1 : 100 000 (Med fargetrykt kart). Monografické číslo seriálu Norges geologiske undersøkelse, nr. 309, Skrifter 14.** Oslo: Universitetsforlaget, 1974. ISBN 82-00-31339-5. Mapa na konci knihy jako příloha pod označením M 8. Dostupné také z: http://www.ngu.no/filearchive/NGUPublikasjoner/NGUnr_309_Skrifter_14.pdf.

Glóbus

© Mapová sbírka
PF UK

- **ISO 690:2011**

KUCHAŘ, Karel. *Školní fysicko-geografický glóbus*. Měřítko 1 : 40 000 000. 2. vyd. V Praze: Ústřední správa geodesie a kartografie, 1958. Mapová sbírka Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Depozitář 4, signatura G30. Digitalizovaná verze dostupná na: <http://mapovasbirka.cz/gallery/g30.html>.

- **ISO 690:2021**

KUCHAŘ, Karel. *Školní fysicko-geografický glóbus*. Měřítko 1 : 40 000 000. 2. vyd. V Praze: Ústřední správa geodesie a kartografie, 1958. **Průměr 330 mm**. Mapová sbírka Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy, Depozitář 4, signatura G30. Digitální zástupce dostupný na: <http://mapovasbirka.cz/gallery/g30.html>.

Satelitní snímek

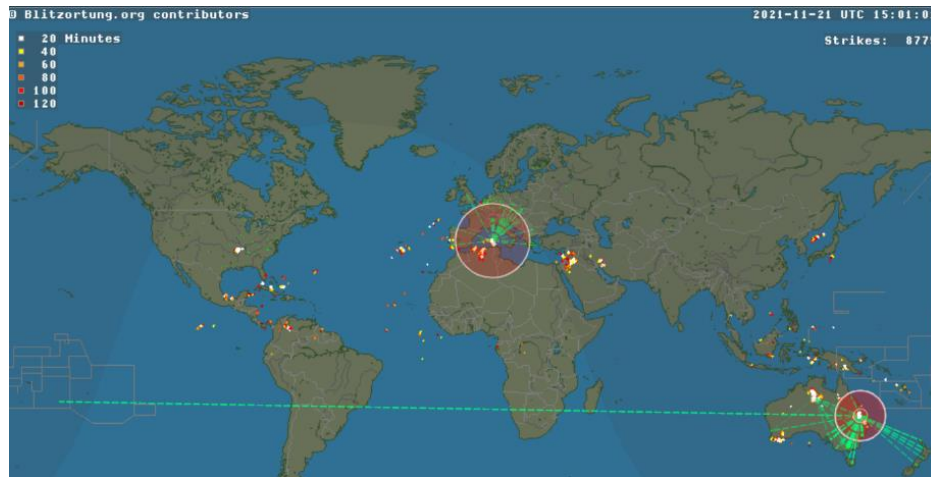
- **ISO 690:2011**

U.S. Geological Survey. *Landsat dynamic surface water extent: Landsat science product, level 3. Collection C1.* In: U.S. Department of the Interior. *U.S. Geological Survey.* [online]. Reston, Virginia, USA: U.S. Geological Survey, August 16, 2000. [cit. 2021-11-25]. DOI [/10.5066/F7445KQK](https://doi.org/10.5066/F7445KQK). Dostupné z: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-landsat-level-3-dynamic-surface-water-extent-dswe?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects

- **ISO 690:2021**

Landsat. *Landsat dynamic surface water extent. **Satelitní snímek.*** Landsat science product, level 3. Collection C1. **[Northeast of Yuma]. 30 m. spatial resolution. Pásma 5, 4, 3.** Reston, Virginia, USA: U.S. Geological Survey, August 16, 2000. DOI [/10.5066/F7445KQK](https://doi.org/10.5066/F7445KQK). [navštíveno 2021-11-25]. Dostupný z: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-landsat-level-3-dynamic-surface-water-extent-dswe?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects

Mapa v reálném čase na webové stránce

- **ISO 690:2011**

Síť pro detekci bleskových výbojů a bouřek v reálném čase: Přehledová mapa. *Blitzordnung.org*. [online]: MyBB Group, 2021 [cit. 2021-11-21].

Dostupné z:

https://www.blitzortung.org/cs/live_lightning_maps.php?map=0.

- **ISO 690:2021**

BLITZORDNUNG.ORG. Síť pro detekci bleskových výbojů a bouřek v reálném čase: Přehledová mapa. 21. 11. 2021, **15:01:01 UTC. Měřítko neuvedeno.**

LightningMaps.org: A community project with free lightning maps and apps [online].

URL: https://www.blitzortung.org/cs/live_lightning_maps.php?map=0. [navštíveno 2021-11-21, **15:01:01 UTC**].

Změny / ISO 690:2011 a ISO 690:2021

- Kartografické dokumenty - nyní vlastní vzor citace.
- Povinné užití rozměru v mm.
- (Větší důraz na měřítko či specifické údaje.)

CITOVÁNÍ
KARTOGRAFICKÝCH
DOKUMENTŮ

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

- Knihovna geografie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy připravila novou citační příručku, která vznikla ve spolupráci s organizací ALA MAGIRT (Map and Geospatial Information Round Table).
- Vydána byla v listopadu 2021 ve spolupráci s Národní knihovnou ČR.
- 45 Kč / v případě zájmu kontaktujte paní Renatu Fialovou renata.fialova@nkp.cz

Zdroje:

MERKLAS, Václav a Pavel Josef ŠAFAŘÍK. *Ethnografická mappa*. Měřítko 1:1 150 000. W Praze: [V. Merklas], 1839. 510, 50 mm x 620,50mm. Digitální zástupce dostupný v: Digitální univerzitní repozitář Univerzity Karlovy, http://digitool.is.cuni.cz/R/BBXIE743UTFYV3MVIPX2PY89IR8E1R3QM5HGHEd2PMRNA1C2C4-00443?func=dbin-jump-full&object_id=1087573&pds_handle=GUEST

ALPHA, Tau Rho, James G. MOORE and David R. Jones. *Sequential Physiographic Diagrams of Mount St. Helens, Washington, 1979-80*. Open-File Report, 80-792. Horizontální měřítko 1" = ½ mi; vertikální měřítko 1" = 1300 ft. USGS Numbered Series. S.I.: USGS, 1980. 920 mm x 930 mm. Trvalý odkaz: <https://doi.org/10.3133/ofr80792>. UCSG. [navštíveno 2021-11-21]. Digitální zástupce dostupný na: pubs.usgs.gov/of/1980/0792/plate-1.pdf.

KARTOGRAFIE PRAHA. *Měsíc: 50 let od malého kroku člověka*. Měřítko 1:8 000 000. Praha: Kartografie Praha, 2019. 670 mm x 970 mm. ISBN 978-80-7393-499-6.

J. FELKL & SOHN. *Himmelsglobus*. Měřítko neuvedeno. Rostok-Prag: J. Felkl, 1875. Průměr 210,90 mm. Sádra polepená lakovaným papírem, na mosazném stojanu s kompasem, mosazný poledníkový kruh s vyrytou stupnicí, mosazný horizontální kruh s kalendářem. Mapová sbírka univerzity Karlovy, Depozitář 4.

What is the naming convention for Landsat Collections Level-1 scenes? USGS. Dostupné z: https://www.usgs.gov/faqs/what-naming-convention-landsat-collections-level-1-scenes?qt-news_science_products=0#qt-news_science_products. [navštíveno 2021-11-25].

KREIBICH, František Jakub Jindřich. *Charte von der wahren Grenze des Budweiser und Prachiner Kreises*. Měřítko 1:72 900. [1818?]. 160,50 mm x 280 mm. Uloženo v Mapové sbírce Univerzity Karlovy, signatura D1/133/15/P. Příspěvatelé OpenStreetMap. *Výpočet měřítka*. Moravská zemská knihovna v Brně. Dostupné z <https://scale-calculator.mzk.cz/>. [navštíveno 2021-11-25].

KOLLEN, Christine, Wangyal SHAWA, Mary Lynette LARSGAARD, Eva NOVOTNÁ, Martina MUSILOVÁ, Michaela ALIJONOV HAMETOVÁ a Sabina JŮNOVÁ. *Citování kartografických dokumentů: Chicagský styl a ISO 690 = Cartographic citations*. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Knihovna geografie; Národní knihovna České republiky, 2021, ISBN 978-80-7050-744-5.

NOVOTNÁ, Eva, Hedvika KUCHAROVÁ a Tomáš KLIMEK. *Certifikovaná metodika pro katalogizaci kartografických dokumentů podle RDA*. Praha: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, 2014, 79 s. Digitální zástupce dostupný na: http://web.natur.cuni.cz/gis/temap/images/dokumenty/def_met_RDA_new_2014.pdf

Děkuji Vám za pozornost

pro případné dotazy:
michaela.hametova@natur.cuni.cz